

Stališče vodilnih sovjetskih krogov o izjavi zunanjega ministrstva ZDA Vlada ZDA sistematično krši osnovne sklepe teheranske, jaitske in potsdamske konference

Dejstva zavračajo trditve ameriškega zunanjega ministrstva, da zaradi nepopustljivosti sovjetske vlade ni mogoče sprejemati sporazumne sklepe

Moskva, 23. maja. (Tass.) V zvezi z zadnjo izjavo ministrstva za zunanje zadeve ZDA o sovjetsko-ameriških nesporih, je Tass pooblaščen izdati naslednje sporočilo o stališču sovjetskih vodilnih krogov:

V odgovoru na odprto pismo gospoda Wallacea je bilo v sovjetskem tisku objavljeno, da predlogi, navedeni v pismu gospoda Wallacea, lahko služijo kot dobra in plodna osnova za dosego soglasja med obema državama. V zvezi s tem je ministristvo za zunanje zadeve ZDA 18. maja objavilo izjavo, po kateri konkretna vprašanja, našeta v predmetnem odgovoru, ne morejo biti predmet dvostranskega razpravljanja med ZDA in ZSSR in da proučevanje teh vprašanj v OZN in Svetu zunanjih ministrov ni dalo pozitivnih rezultatov — baje zaradi stališča ZSSR. Spričo te izjave je ministristvo za zunanje zadeve ZSSR objavilo 19. maja Tassovo poročilo, v katerem je poudarjeno, da je to stališče ministrstva za zunanje zadeve ZDA v popolnem nasprotju z izjavo vlade ZDA z dne 4. maja, v kateri se možnost dvostranskih razgovorov ne zavrača, ampak se nasprotno predpostavlja kot eno po sebi umevna. V Tassovem poročilu je razen tega poudarjeno, da so evocias med Rooseveltovo vlado, predstavniki ZDA, ZSSR in Velike Britanije reševali tudi najtežja mednarodna vprašanja v popolnem soglasju in enotnosti. Če sedaj ministrstvo za zunanje zadeve ZDA smatra, da je nemogoče doseči sporazumne sklepe za te države, moramo to pojasnjevati ne s stališčem sovjetske vlade, marveč z dejstvom, da je sedanja vlada ZDA odstopila od Rooseveltove politike in da vodi drugačno politiko, zavzemajoč napadalno stališče. 19. maja je ministristvo za zunanje zadeve ZDA dalo tielu novo, dopolnilno izjavo, ki vsebuje 11 točk, in dopolnjuje, ki povzročajo nasprotja med ZDA in ZSSR in katera je bila objavljena v moskovskih listih. Tassu je v zvezi s to novo izjavo ministrstva za zunanje zadeve ZDA možno poročiti naslednje:

zunanje ministristvo ZDA s stališčem Sovjetske zveze, to je namesto krivca poskušajo kriviti nedolžnega.

Vsakomur je znano, da obstajajo o vprašanju Nemčije tudi sklepi konferenc šefov vlad ZDA, ZSSR in Velike Britanije v Jalti in Potsdamu. Ne more biti dvoma, da bi Svet zunanjih ministrov uspešno izpolnil vse svoje naloge, ko se je lani nemško vprašanje na moskovskih in londonskih zasedanjih zamotalo, če bi se vlada ZDA držala stališča konferenc v Jalti in Potsdamu, pri čemer vztraja Sovjetska zveza. Do tega je v glavnem prišlo zato, ker je vlada ZDA zavrnila predloge Sovjetske zveze o pripravi mirovne pogodbe z Nemčijo ter zavrnila tudi predlog Sovjetske zveze o vzpostavitvi centralnih nemških gospodarskih ministristev, čeprav je bilo to izrecno določeno v potsdamskem sporazumu. Na podoben način je zavrnila tudi predlog Sovjetske zveze o ustanovitvi vsenemske vlade, ki je nujno potrebna, da se vzpostavi tudi politična in gospodarska enotnost Nemčije. Vlada ZDA ne samo ne izpolnjuje v Jalti in Potsdamu sprejetih sklepov o demilitarizaciji in demokratizaciji Nemčije, kar je najvažnejši pogoj, da se zagotovi trden mir in varnost narodov Evrope, marveč vodi do Nemčije prav nasprotno politiko s tem, da se opira na nemške napadalne kroge in nemške monopolne, ki so v preteklosti bili opora Hitlerizmu ter sodelovali pri obnovi vojnogospodarskega potenciala Nemčije. Taka politika pomeni že sama po sebi nevarnost, da se zapadni del Nemčije spremeni v strateško oporišče za bodočo agresijo v Evropi. Ta politika ZDA se izvaja tudi sedaj na londonskem zasedanju šestih držav o nemškem vprašanju. Iz tega je razvidno kako daleč je šla vlada ZDA pri kršitvi sklepov, ki so bili sprejeti v Jalti in Potsdamu o vprašanju Nemčije in koliki meri je odgovorna za neizvajanje teh najvažnejših sklepov.

4. SKLENITEV MIROVNE POGODBE Z JAPONSKO

Sovjetska zveza je za čimprejšnjo sklenitev mirovne pogodbe z Japonsko in za umik okupacijskih čet. Razumljivo je, da se morajo v tem primeru vršiti priprave za mirovno pogodbo tako, kakor to določa potsdamski sporazum, po katerem mora mirovne pogodbe z vsemi sovražnimi državami, potemtakem tudi z Japonsko, pripraviti Svet zunanjih ministrov v ustrezni sestavi, to je v tem primeru ob udeležbi Kitajske. Zato je sklicanje vseh prizadetih držav za razpravljanje o mirovni pogodbi z Japonsko nedvomno zelo potrebno. V očitnem nasprotju s potsdamskim sporazumom vlada ZDA izjavlja, da nasprotuje, da Svet zunanjih ministrov pripravi mirovno pogodbo. Zategadelj se stvar z mirovno pogodbo z Japonsko ne pomakne nikamor naprej. Hkrati pomaga vlada ZDA napadalnemu krogu Japonske obnovljati vojaško-gospodarski potencial Japonske ter s tem škoduje stvari miru.

5. UMİK ČET IZ KITAJSKE

Že decembra 1946. leta je bil na moskovskem posvetovanju zunanjih ministrov ZDA, ZSSR in Velike Britanije dosežen sporazum o čimprejšnjem umiku sovjetskih in ameriških čet iz Kitajske. Sovjetska zveza je že zdavnaj izpolnila sprejeto obveznost in umaknila svoje vojaške enote iz Kitajske v soglasju z navedenim sporazumom. Kar se tiče ZDA potrjuje izjava ministrstva za zunanje zadeve z dne 19. maja to, da so ameriške vojaške enote še danes na ozemlju Kitajske in da potemtakem vlada ZDA do danes ni izpolnila obveznosti, ki jo je prevzela nase. Ni dvoma, da je ta okolnost samo prispevala k razširjeni in poglobljeni državljanski vojni na Kitajskem.

6. UMİK ČET IZ KOREJE

Na moskovskem zasedanju treh zunanjih ministrov v decembru 1943. leta je bil dosežen sporazum, da se Koreja vzpostavi kot neodvisna država, da se podpira ustanovitev začasne korejske demokratične vlade, kakor tudi sporazum o celi vrsti nadaljnjih ukrepov, ki jih je treba s tem v zvezi napraviti, da bi prevzele poveljstvo ameriške čete v južni Koreji in sovjetske čete v severni Koreji. Glede na to, da je poveljstvo ameriških čet v južni Koreji krenilo po poti protidemokratskih ukrepov in podpiralo reakcionarne prokorejske korejske skupine, pa se je pokazalo, da je nemogoče sporazum sovjetskega poveljstva v severni Koreji z ameriškim poveljstvom v južni Koreji ter je bil tako preprečen načrt o vprašanju Koreje, ki je bil sprejet na moskovskem posvetovanju, da bi se pospešilo zedinjenje severne in južne Koreje ter vzpostavila Koreja kot enotna in neodvisna demokratična država in omogočilo korejskemu ljudstvu, da samo rešuje svoje notranje zadeve. Sovjetska vlada je oktobra 1947. leta predlagala, da se istočasno umaknejo iz Koreje ame-

riške in sovjetske čete v pričetku 1948 leta. Ta sovjetski predlog je naletel na ugoden odmev v najširših slojih ljudstva v Koreji, pri čemer so demokratične stranke in skupine severne in južne Koreje prevzele obveznost, da bodo preprečile državljansko vojno po umiku ameriških in sovjetskih čet iz Koreje. Toda vlada ZDA je ta sovjetski predlog odklonila. Posledica tega je, da je Koreja še naprej razdeljena na dve coni — severno in južno, kar je v nasprotju s sklepi moskovskega zasedanja, da se priporoča k vzpostavitvi enotne, neodvisne in demokratične korejske države. V zvezi s komisijo ki jo omenja ministristvo za zunanje zadeve ZDA in katero je generalna skupščina ustanovila pod pritiskom vlade ZDA, je treba ugotoviti, da služi ta komisija namenom, ki nimajo nič skupnega s sklepi moskovskega zasedanja. O tem zgornjo priča dejavnost te komisije, ki je skupaj z ameriškim poveljstvom v južni Koreji ob pričetku maja letos organizirala inscenirane volitve za organe oblasti južne cone ne glede na to, da so široki krogi korejskega ljudstva protestirali in da so se volitve demokratične politične stranke ter organizacije južne Koreje bojkotirale. Vse to priča, da zahteva uresničitev znanega sporazuma o vzpostavitvi Koreje kot neodvisne demokratične države čimprejšnjo uresničitev sovjetskega predloga o umiku vseh tujih čet iz Koreje.

7. SPOŠTOVANJE NACIONALNE SUVERENOSTI IN NEVMEŠAVANJA V NOTRANJE ZADEVE DRUGIH DRŽAV

Kar se tiče vprašanja spoštovanja nacionalne suverenosti in vmešavanja v notranje zadeve držav, se ministristvo za zunanje zadeve ZDA omejuje na pripombo, da obstaja o tem vprašanju mnogo dejstev in da sta politika in dejavnost vlade v tem pogledu ysem znana in da za to govore že sama dejstva. Politika in dejavnost vlade ZDA pa dajeta v zadnjem času dovolj primerov vmešavanja ZDA v notranje zadeve drugih držav, primerov kršitev državne suverenosti drugih držav, primerov gospodarskega in političnega pritiska na druge države. Dobro je znano n. pr., da so ZDA dejansko spremenile Grčijo v svojo vojaško oporišče in da grški fašisti, ki se opirajo na ameriško vmešavanje, izvajajo neusmiljeno politiko iztreljanja grških demokratov. Znano je tudi vmešavanje ZDA v notranje zadeve Italije, ki se je posebno pokazalo v zvezi z italijanskimi volitvami 18. aprila letos. To vmešavanje je prišlo do izraza v gospodarskem pritisku na Italijo, v odposiljanju ameriških vojskih ladij v italijanske teritorialne vode, v demonstrativnih poletih ameriških vojskih letal nad Italijo tik pred volitvami, v političnem pritisku na celotni gospodarski položaj v Italiji ob izkoriščanju njenih gospodarskih težav, ki so nastale kot rezultat vojne.

8. VOJASKA OPORIŠČA

V izjavi zunanjega ministra ZDA o vprašanju vojaških oporišč na ozemlju drugih držav, članic OZN je bil napravljen poskus, da se s sklicevanjem na sklep Generalne skupščine z dne 14. decembra 1946. leta opravičijo obstoj velikega števila ameriških vojaških, vojnomorskih in vojno-letalških oporišč na ozemlju mnogih držav sveta, zgrajenih pogosto v daljavi več tisoč kilometrov od državnih mej ZDA. Vlada ZDA poskuša obstoj ameriških vojaških oporišč na ozemlju drugih držav — članic OZN opravičiti s privolitvijo vlad teh držav. Razumljivo je, da se pri tem ogibajo vprašanju, kot je politična in gospodarska odvisnost od ZDA vrste držav, na katerih ozemlju so zgrajena vojaška oporišča, prav tako pa tudi vprašanju o ciljih in nalogah, ki jih določajo krogi ZDA povezujejo z gradnjo takih vojaških oporišč. Predstavniki Sovjetske zveze so večkrat, posebno pa v Generalni skupščini OZN 1946. leta opozorili, da je nedopustno vzdrževati vojaški baze enih držav na ozemljih drugih držav — članic OZN. Obstoj takih oporišč kakor tudi vzdrževanje tujih čet na ozemlju članic OZN se po končani vojni in uničenju sovražnih držav ne more opravičiti. Ni odveč s tem v zvezi znova opozoriti, da so vojaška oporišča ZDA na ozemlju držav, ki meje na Sovjetsko zvezo. Sedanje stanje, po katerem imajo nekatere države, posebno ZDA veliko število vojaških oporišč na ozemlju drugih držav — članic OZN — ni v skladu z osnovnimi načeli te organizacije, ker to podpira večjo nestalnost in vznemirjenost v mednarodnih pogojih.

9. MEDNARODNA TRGOVINA

Trgovinski odnosi Sovjetske zveze z drugimi državami se razvijajo pravilno in pri tem v normalnih medsebojno-koristnih trgovinskih pogojih. Teža pa vendar ne moremo reči o sovjetsko-ameriških trgovinskih odnosih ker vlada ZDA krši

IZ DANASNJE ŠTEVILKE:

Stališče vodilnih sovjetskih krogov o izjavi zunanjega ministra ZDA. Normative v gradbinstvu. Ali smo pravilno zaposlili trgovske kadre, ki so prišli iz tečajev. Fizkultura.

Svečan sprejem Titove štafete v Zagrebu in Sarajevu

Zagreb, 23. maja. — Včeraj zvečer, ki je bil svečano okrašen, so ti-sočglave množice Zagrebčanov pričakovale Titovi štafeti LR Hrvatske, ki je odšla iz Podgore in LR Slovenije, ki je odšla 20. maja z vrha Triglava.

Na častni tribunski so pričakovali štafeto člani vlade LR Hrvatske Ivo Babić, Ante Vrkljan, Alojz Valečić in Hinko Krizman, predstavniki JA, fizkulture in drugih množičnih organizacij. Pri Savskem mostu so se z glavno štafeto združile štafete z avtostrade »Bratstva in edinstva«, slovenska štafeta, štafeta, ki je odšla iz rojstne hiše maršala Tita v Kumrovcu in štafeta, ki je prispela z gradbišča pionirskega mesta.

Ogromna množica meščanov, ki je napolnila pločnike vseh ulic, kjer so tekle štafete, je navdušeno pozdravljala nosilce štafet ter vzklakala maršalu Titu in Komunistični partiji.

Ko so pritekale štafete ob 20. uri do častne tribune in ko je zaigrala godba JA himno »Hej Slovanie«, je glavni tajnik Fizkulture zveze LR Hrvatske Zarko Vrcan prečital pozdrave hrvatskega naroda maršalu Titu. Nato so štafeti izročili pozdrave predstavnik vojnega letalstva garnizije Zagreb, predstavnik JA ter predstavniki ljudskih oblasti. Štafeta je nadaljevala pot proti Beogradu danes ob 7. uri zjutraj. Ponoči so štafete palice čuvali kot častna straža najboljši mladinci, udarniki, borci JA in študenti. V Sidu bodo štafeto predali hrvatski fizkulturniki tekačem LR Srbije.

Sarajevo, 23. maja. Nad 5000 Sarajevčanov je včeraj slovesno sprejelo fizkulturnike, nosilce Titove štafete, ki so ponesli iz zgodovinskih krajev Bosne in Hercegovine pozdrave svojemu učitelju, ljubljenu maršalu Titu. Spalir, med katerim so tekli nosilci štafete, je bil dolg nad 6 km. Točno ob 18.45 je pritekla pred tribuno, na kateri so bili predstavniki ljudske oblasti, JA in drugih organizacij, pionirska štafeta. Takoj za njo pa štafeta JA iz zgodovinskega kraja Ruda. Štafeta je pritekla v mesto v obliki klina. Prva

sovjetsko-ameriško trgovinsko pogodbo s tem, da dela razlike v odnosu do ZSSR. Iz tega je razvidno, kdo je odgovoren za to nevdržljivo stanje. Mednarodni konferenci o vprašanju trgovine, ki sta bili v Zenevi in Havani in na kateri se sklicuje ministristvo za zunanje zadeve ZDA, nista dali kot znano nobenih koristnih rezultatov ter sta izzvali hkrati vrsto napadov na nepopustljiv pritisk ZDA na udeležence teh konferenc.

10. GOSPODARSKA POMOČ DRŽAVAM, KI SO TRPELE V VOJNI

Ministrstvo za zunanje zadeve ZDA omenja v izjavi vprašanja izkazovanja pomoči državam, ki so trpele v vojni, ter poudarja, da boje ZDA nudijo pomoč drugim državam in to v širokem obsegu in preko OZN. To pa ni v skladu z resnico. Tako imenovana pomoč, ki jo ZDA dajejo nekaterim državam, se ne daje preko Združenih narodov, ampak enostransko in mimo OZN. Se več, UNRRA, ki je prej obstajala in izkazovala znatno pomoč državam, ki so trpele v vojni in katere dejavnost je bila snovljena na mednarodnih načelih, je bila likvidirana na pobudo ZDA z neposrednim odstopom vlade ZDA od udeležbe v tej organizaciji. Umojstno je tudi omeniti da je vlada ZDA svojčas zavrnila predlog, ki ga je predložila delegacija ZSSR v Varnostnem svetu ob razpravljanju o grškem vprašanju. Ta predlog je določal, da bo Grčija dobivala pomoč samo v interesu grškega ljudstva in pod nadzorstvom posebne komisije varnostnega sveta. Ta predlog, kakor tudi vrsta drugih predlogov Sovjetske zveze, da bi se pomoč državam dajala preko OZN, je izzval nasprotovanje pri vodilnih krogih ZDA. Ti so izkoriščali dajanje pomoči drugim državam za svoje politične in druge koristi, čeprav je OZN tako ravnanje označila kot nedopustno.

11. DEMOKRACIJA IN DRŽAVLJANSKE SVOBOŠČINE

Najvažnejše vprašanje o zaščiti demokracije in zavarovanja državljanskih svoboščin v vseh državah je ministristvo za zunanje zadeve ZDA speljalo na dru-

je tekla pionirska štafeta, za njo pa 5 armadnih štafet. Ob 11.15 je štafeta krenila proti Loznici, kjer jo bodo izročili fizkulturnikom Srbije.

Suhozemske enote Jugoslovanske armade pozdravljajo vrhovnega komandanta maršala Tita

Suhozemske enote Jugoslovanske armade, katere štafeta je krenila z Bitolja, so poslane vrhovnemu komandantu vseh oboroženih sil FLRJ, maršalu Jugoslavije Josipu Brozu Titu, naslednje sporočilo:

«Dragi naš maršal! Kot pripadniki armade praznujemo Vaš letošnji rojstni dan v znamenju velikih uspehov v izgraditvi in krepitvi naše armade, kot državljani naše Federativne ljudske republike Jugoslavije pa skupno z našimi narodi v znamenju velikih zmag v uresničevanju petletnega plana, v ustvarjanju sreče in blaginje naših delovnih ljudi.

Naša štafeta za Vaš rojstni dan je samo simbol naše ljubezni do vas, naša vdanost pa je tolika, da bo za Tita, Armado in domovino premagalo vse, karkoli bi nas ovirala pri izpolnitvi velike petletke. Vsakodnevni napori in težave nam niso v breme, temveč v čast in ponos, ki nam daje nove pobude, da čim prej ustvarimo socializem v naši domovini.

Vsi naši sovražniki so hedni v primeri z našo pripravljenostjo, da varujemo in razvijamo pridobitve osvobodilne borbe ter socialistične revolucije, ničevi v primeri z našim patriotizmom in močjo, da napravimo našo državo ni Armad vzorno ter sposobno, da tudi fizično uniči vsakogar, ki bi se drznil ovirati nas v močnem razvoju in naglem napredu.

Zivite nam mnogo, mnogo let, dragi naš maršal, v srečo in moč naše domovine, v veselje vsem poštenim in plemenitim ljudem tudi izven naših meja.

Za borbe in voditelje generalpolkovnik
Kosta Nad,
generalmajor Voja Kovačević.

govrstno vprašanje o komisiji Gospodarsko-socialnega sveta OZN za človečanske pravice, čeprav ni imela ta komisija prav nobenega uspeha pri svojem delu. Vladovalni krogom ZDA ni danes mar zaščita demokracije in državljanskih svoboščin, marveč skrbe zato, da bi ohranili in vsilili reakcionarne, protidemokratske in fašistične režime v drugih državah (Grčija, Španija in Iran). Ti krogi so toliko zaposleni z izvrševanjem te nehalčne misije, da jim seveda ni bilo do demokracije in do državljanskih svoboščin. Sovjetska zveza je vztrajala in vztraja tudi sedaj na tem, da uživajo demokracija in državljanske svoboščine zaščito v vseh državah.

Iz vsega navedenega je razvidno, kdo je odgovoren za današnje stanje sovjetsko-ameriških odnosov.

Ministrstvo za zunanje zadeve ZDA trdi, da ni možnosti za sprejemanje sporazumnih sklepov zaradi nepopustljivosti sovjetske vlade. Dejstva pa zavračajo to trditve ministrstva za zunanje zadeve ZDA. Vsem je znano, da so se za časa Rooseveltove vlade reševala najtežja mednarodna vprašanja v popolnem soglasju in enotnosti ZDA, ZSSR in Velike Britanije. To pa je bilo takrat mogoče zaradi tega, ker so se osnovni sklepi konferenc v Teheranu in Jalti izvajali lojalno, praktični sklepi o konkretnih vprašanih pa so se izdajali na podlagi osnovnih sklepov in zaradi izpolnjevanja teh osnovnih sklepov. Kaj se je od tega časa spremenilo? Spremenilo se je stališče vlade ZDA. Stvar je v tem, da vlada ZDA ne upošteva sklepov teh konferenc in da jih sistematično krši. Krši ne samo sklepe, izdane na konferencah v Teheranu in Jalti, marveč celo sklepe potsdamske konference, ki so bili sprejeti ob udeležbi predsednika Truman, in ki jih je on podpisal. Tudi ne govorimo o primerih kršitev in neupoštevanje Ustanovne listine in načel organizacije Združenih narodov v strani vlade ZDA, o primerih, da se ne upošteva sama organizacija Združenih narodov.

Razumljivo je, da tako stališče vlade ZDA ne more prispevati svojega deleža k napredovanju v mednarodnih zadevah.

Britanska vlada je v prvi vrsti odgovorna za vojno v Palestini

Lake Success, 23. maja. (Tanjug.) Reuter poroča, da je izdal Varnostni svet sklep o prenehanju bojev v Palestini. Ta sklep bo pričel veljati po preteku 36 ur, računajoč od 23. maja ob 04.00 po Greenwichu.

Politični biro KP Velike Britanije je objavil izjavo o Palestini, v kateri pozdravlja ustanovitev neodvisne židovske države kot važen prispevek k reševanju problema palestinskih narodov v soglasju z načeli OZN. V izjavi je rečeno med drugim: Največjo

odgovornost za vojne operacije v Palestini ima britanska laburistična vlada, ki je oborožila, opremila in finančno podprla arabsko legijo, ki je še vedno pod britanskim nadzorstvom. V legijo so vstopili tudi britanski oficirji.

Poročilo Hagane po AFP pravi, da so židovske sile v Jeruzalemu odbile vse napade sovražnika. Gora Sion je še vedno v židovskih rokah. Arabsko topništvo je obstreljevalo židovsko vseučilišče in židovska predmestja Jeruzalema.

Normative v gradbinstvu

Letošnji gradbeni plan je za 40% večji od lanskega. To terja večjih naporov od gradbenih podjetij, hkrati pa tudi uvedbo novih metod planiranja in kontrole izročenja osnovnih proizvodnih sredstev za planske naloge. Proizvodnja gradbenega materiala ter delovna sila in mehanizacija se niso mogle v enem letu dvigniti vzporedno s postavljenimi planskimi nalogami. Zato je bilo nujno v planiranje in evidenco izvajanja plana vnesti instrument, ki vnaprej zagotavlja skladnost razpoložljivih proizvodnih sredstev s sredstvi, ki jih terjajo planske naloge letošnjega leta.

V letu 1948. so v gradbeno proizvodnjo uvedene normative, ki so sestavni del plana, in predpisujejo dovoljeno potrebo materialnih sredstev, delovnih ur in finančnih sredstev za enoto posameznih vrst gradbenih objektov. Ta planski predpis morajo kot steherno plansko nalogo brez odstopanja upoštevati vsi, ki imajo opravka z gradbeno proizvodnjo, zlasti pa investitorji, projektanti in organizatorji gradbenih del.

Naš znatno povečani plan je z uvedbo normativ postavljen na trdno realno bazo in pomeni vsako odstopanje od normativ zavestno rušenje materialne bilance našega investicijskega plana. Zato ne sme biti nobenega odstopanja od planiranih normativ, marveč se morajo vsi, ki imajo opravka z izvedbo gradbenega plana, dnevno boriti za dosledno izpolnjevanje normativ. Boriti se morajo za še večjo kletnjo proizvodnih sredstev, kot jih predpisujejo normative, kajti normative so minimalna obseza za varčevanje materiala. Ne sme se dogajati več — kot v nekaj primerih lanske leto — da se na eni strani najostreje borimo za varčevanje osnovnih gradiv, na drugi strani pa razsipamo količine gradbenega materiala tudi tam, kjer sploh ni potrebno. To velja zlasti za železo in cement.

Za letos planirane normative so prejeli investitorji, projektanti in gradbeni podjetja od republiške planske komisije. Tudi ministrstvo za gradnje FLRJ je iz-

dalo »Krupne pokazatelje utroška radne snage i materiala«, ki naj nadomešča planske normative za leto 1948. Vendar ta publikacija ni izpolnila svoje naloge, ker ne nudi dovolj podpore letošnjemu planu gradbenih del. Čeprav se v publikaciji navaja, da je njena osnovna linija izbor nacionalnih konstrukcij v svrhu varčevanja gradbenega materiala, so avtorji publikacije prav v tem pogledu občutno grešili. Danes ne smemo več planirati grobo (t. j. krupno), marveč moramo v plan uvesti že precizne pokazatelje. Pokazatelji ministrstva za gradnje FLRJ v vrsti primerov dopuščajo potrošnjo osnovnih gradiv (snad normalizirani) ki jih je izdala planska komisija LRS. Še bolj občutno pa je dejstvo, da pokazatelji ministrstva za gradnje FLRJ ne upoštevajo takega izbora gradbenih objektov, ki naj bi podprli materialno bilanco letošnjega gradbenega plana. Naša materialna bilanca brezobzirno zahteva, da iz vseh objektov družbenega standarda, t. j. iz stanovanjskih, upravnih in pomožnih industrijskih zgradb izločimo sleherno železobetonsko konstrukcijo. Iz tega sledi, da bomo morali graditi take objekte v opečni izvedbi z lesenimi stropnimi in strešnimi konstrukcijami. Teh vrst objektov in za take namene pokazatelji ministrstva za gradnje FLRJ sploh ne predvidevajo, marveč predvidevajo še za enovrstne stanovanjske in upravne zgradbe železobetonske stropne konstrukcije. To napačno linijo je pokrepilo dejstvo, da je ministrstvo za gradnje FLRJ v začetku letošnjega planskega leta razpisalo natečaj za monitoring železobetonske konstrukcije v stanovanjskih objektih.

Pričakujemo, da bodo vsi naši inženirji in tehniki, ki so doslej pokazali dovolj razumevanja za vse naloge, ki jih postavlja naš investicijski plan, rešili tudi to nalogo, se pravi, dosegli še večje uspehe pri varčevanju osnovnih gradbenih materialov, kot jih predpisujejo planirane normative za leto 1948.

Danes je 79 najboljših udarnikov, racionalizatorjev in novatorjev prejelo odlikovanja

Ljubljana, 23. maja.

Pred ljubljanskim kolodvorom so se že ob 9. uri zbirale množice ljudi. Delegacije iz posameznih tovarn so prihajale s sindikalnimi rapori, ki so plapolali v lahnem pomladanskem vetriču. Do 10. ure so vlaki pripeljali odlikovane udarnike. Iz zvočnika si slišal: »Udarniki, ki bodo prejeli odlikovanja, naj se zbero na vrtu kolodvorske restavracije.«

Udarniki iz tovarn, rudnikov in od drugod so se zbrali v senci pod koštanjevim drevesi pri mizah. Skupina 6 moških je sedela pri ograji bo prejela red dela II. stopnje. Tu sedi Južič, Stana z Jesenic, Klančnik in drugi. Pri drugi mizi sedi tovarišica Ardeš iz trziške tkalnice. Poleg nje je rudar iz Trbovelj. Ona pripoveduje, da je od začetka poskušala delati na štirih strojih. Gledala sem, da delo pravilno razporedim in danes delam na osmih strojih. Res, da nisem nikoli toliko delala, toda tudi nikoli s tolikim veseljem kakor zdaj. Tovarišica Ardeš bo sprejela medaljo za delo.

Blizu se deseta ura. Prišli so predstavniki Enotnih sindikatov. Tajnik Glavnega odbora tov. Pezdir Roman je pozdravil udarnike, novatorje in racionalizatorje s kratkimi in jedrnatimi besedami, nakar so odšli v Dom Enotnih sindikatov. Dvorana je bila okrašena in premajhna za množico ljudi, ki je hotela videti slavnost. Prišel je tudi minister za delo tov. Regent. Predsednik Glavnega odbora Enotnih sindikatov tov. Janko Rudolf, je otvoril slovesnost. Med drugim je rekel: »Najlepše vezilo našemu maršalu Titu za rojstni dan je naše delo in delovni rezultati. Vi ste prvoborci v gospodarstvu, kakor so bili oni

v letih borbe. To leto v petletki postavlja pred nas velike naloge. Maksimalno moramo izkoristiti vse možnosti v proizvodnji, vsak stroj naj bo v polnem obratu brez zastoja. Skrajno moramo varčevati s surovinami in pogonskim materialom. Pozabiti tudi ne smemo na sistematično politično delo. Izvršitev plana, izvršitev petletke, je edina pot k socializmu, k boljšemu življenju.

Med igranjem malega radio orkestra so se pričeli deliti odlikovanja. Drug za drugim so prihajali odlikovanci k mizi. Moški in ženske, delavci, nameščenci, inženirji, ki so največ doprineeli, da se je plan v tovarnah izvršil, da so uspehi v drugem letu petletke tako veliki. Tov. Klančnik iz Velenja, ki že 18 mesecev nosi naslov udarnika, se je v imenu vseh zahvalil in obljubil, da si bodo današnji odlikovanci prizadevali še naprej, da se bodo vsepovedno ujavljale norme, delo dvigalo na višjo stopnjo in zniževali proizvodni stroški.

Potem so bile poslane resolucije CK KPS, IOOF predsedniku vlade LRS Mihi Marinku in CK KPJ.

Delavce jeseniške železorne tovariš Mlakar se je v kratkih besedah zahvalil predstavnikom oblasti za čestitke in pozornost, ki jo posvečajo udarnikom in vsemu delavstvu. Ko so se delavci pričeli boriti so mnogi govorili, borijo se, toda gospodarili ne bodo. Toda naše delo danes dokazuje, da so se prevarali.

Po končani slavnosti so odšli odlikovanci v vladno palačo, kjer je bilo prirejeno kosilo. Popoldan ob pol 4. uri pa so odšli v Unionsko dvorano, kjer so jim sindikalna kulturno-umetniška društva Ljubljane priredila lep program.

Vzgoja kmetijskih tehnikov na Srednji kmetijski šoli v Mariboru

Poklic kmetijskega tehnika je naš mladini še premalo poznan. Marsikdo, ki bo čital članek bi tudi rad vedel, s čim vse se bavi ta naš kmetijski tehnik?

Kakor imajo vse druge industrijske gospodarske panoge svoje: gradbene tehnike, elektro in radio tehnike, strojne tehnike in razne druge, tako pa tudi v kmetijsko gospodarstvo uvajamo svojevrstno tehniko, ki se prav tako oslanja na pridobitve vseh modernih naravoslovnih znanosti. V kmetijsko proizvodnjo uvajamo namreč najrazličnejše metode mehaniziranega dela s pomočjo raznih strojev in orodij, dalje z raznimi biološkimi potkuski, ki zahtevajo tudi svojo tehniko, da na rastlinah in domačih živalih skušamo najti nove požlahtnjene sorte odnosno oplemenjene živali s takimi lastnostmi, ki bodo dvignile povprečne proizvodne sposobnosti. Posebna tehnika pa se zahteva tudi v kmetijsko-kemičnih laboratorijih in preizkuševalnicah, odnosno v kmetijskih znanstvenih zavodih, ki se bavijo izrecno s potkusnim delom.

V okviru pojma kmetijskega tehnika pa ločimo tehnike specialiste, in sicer: poljedelske, sadjarske, vinarske, vrtnarske in živinorejske.

Srednja kmetijska šola v Mariboru je sedaj edina šola te vrste v Sloveniji, ki vzgaja kader gori omenjenih tehnikov. Posebej bi omenil vrtnarske tehnike, ki jih čakajo čisto svojevrstne naloge, saj se bodo ločili v proizvodnike-zelenjadarje in one, ki se bodo specializirali za vrtno umetnost in oblikovanje krajine.

Teoretičen in praktičen pouk v vseh oddelkih na Srednji kmetijski šoli traja sedaj po 3 leta. Učni načrt predvideva, da je pouk v prvem letu v vseh oddelkih enoten. Gojenec se lahko odloči za posamezno smer, bodisi poljedelsko-zivinorejsko, sadjarsko-vinarsko ali vrtnarsko, šele po zaključku prvega letnika. Učni program, ki je sicer enoten za vse srednje kmetijske šole (kmetijske tehnike) v FLRJ, je prilagojen predvsem našim specifičnim slovenskim prilikam.

V prvem letniku prevladujejo predvsem predmeti splošnega in pripravljalnega značaja. Najbolj sta poudarjeni botanika in kemija, ki sta osnovni vseh ostalih kmetijskih ved.

V drugem letniku so zastopani predvsem strokovni predmeti: poljedelstvo, živinoreja, sadjarstvo, vinogradništvo, zelenjadarstvo, dendrologija, biologija, tloznanstvo, agrikulturna kemija. Gojenec se spoznavajo predvsem s temeljni rastlinske in živalske proizvodnje, z uporabo moderne kmetijske tehnike, t. j. uvedbe mehanizacije v poljedelstvu, sadjarstvu, vinarstvu in vrtnarstvu. Učenci drugega letnika se seznanjajo še s praktičnim zemljemerstvom in osnovnimi gradbenimi problemi, posebej še v vrtnarstvu, kot n. pr. gradnja rastlinjakov, toplih gred in raznih namakalnih naprav. Poleg strokovnega znanja pa si širijo obzorje v prvih dveh letnikih tudi v splošnih predmetih: slovenščina, ruščina, zemljepis, zgodovina, fizika, matematika.

V zadnjem letniku dobijo gojenci še solidno znanje v specialnih problemih

Velike manifestacije za enotno listo Narodne fronte

Praga, 23. maja. (Tanjug). Češkoslovaški notranji minister Nosek je v svoji izjavi poudaril, da bodo bližnje parlamentarne volitve popolnoma tajne. Vsak volivec bo lahko v posebnem prostoru dal svoj volivni listek v ovoji. Po češkoslovaškem volivnem zakonu ne more nihče prisiliti volivca, da bi izjavil, za koga je glasoval. Prav tako pa mu nihče ne more prepovedati, da bi to izjavil. Zato lahko volivec voli javno, če je taka njegova volja.

Načelnik volivne komisije v notranjem ministertvu dr. Polak je izjavil, da je notranje ministertvo ugodilo nekaterim osebam, ki so izrazile željo, da bi predložile svoje kandidatne opozicijske liste na skupščinskih volitvah. V sporazumu z informacijskim ministertvom so jim dali na razpolago tudi papir v volivne svrhe. Vendar pa list niso predložili, ker jim ni uspelo nabrati niti tisoč podpisov, kot to določajo odredbe volivnega zakona.

Predvolivne konference in zborovanja, ki jih prirejajo po vsej državi, se spreminjajo v velike manifestacije za enotno listo Narodne fronte. Na teh konferencah in zborovanjih sprejema ljudstvo prostovoljno obveznosti glede izgradnje svoje države. V okviru predvolivne kampanje je poslala Zveza češkoslovaških sindikatov svojim članom proglas, v katerem zahteva, naj vsakdo prispeva »k zmagi enotne liste na volitvah«. Češka evangelijska pravoslavna in češka narodna cerkev ter židovska verska občina so izdale proglas, s katerim pozdravljajo združitev ljudstva in pozivajo vernike, naj na bližnjih volitvah glasujejo za enotno listo Narodne fronte.

Govorec na zborovanju vojakov praške garnizije je predsednik voj. odbora češkoslovaške narodne skupščine in generalni sekretar KP CSR Rudolf Slanšky opozoril, zakaj morajo tudi vojniki sodelovati v političnem življenju države. »Da so se vojniki med prvo republiko pečali s politiko — je naglasil Slanšky — ne bi mogla reakcija v dobi Monakovega izdati države. Naši vojniki morajo biti politično razgledani, da bi lahko bili dobri branilci svoje države. Šele sedaj — je zaključil Slanšky, — po februarjskih dogodkih je armada trdno povezana z ljudstvom.

Na okrožni konferenci ljudske stranke v Pragi, je predsednik stranke dr. Alois Petr naglasil, da se tudi člani ljudske stranke vključujejo v prostovoljne delovne brigade, dokazujoč s tem svojo željo, da bi delali pri izgraditvi države. Vsi govorniki na konferenci so naglasili, da bodo na bližnjih parlamentarnih volitvah glasovali za enotno listo Narodne fronte.

Združitev delavske in socialistične stranke na Poljskem

Varšava, 23. maja. (PAP). V zvezi z bližnjo združitvijo dveh delavskih strank so ustanovili v Varšavi medstrankarsko komisijo, ki bo izdelala skupno deklaracijo poljske delavske stranke in poljske socialistične stranke. Za poljsko delavsko stranko so v komisiji Vladislav Gornika, Jakub Berman, Bienkowski, Filder in Roman Verfel, za poljsko socialistično stranko pa Jufez Cyrankiewicz, Oskar Lange, Adam Rapatski, Stefan Raski in Stefan Matuszewski.

MADŽARSKA VLADA PRIPRAVA PETLETNI PLAN

Budimpešta, 23. maja. (Tanjug). Ministrski svet je na predlog namestnika predsednika vlade Madžarske Rakosija sprejel sklep o petletnem gospodarskem načrtu, ki ga bodo začeli izvajati takoj po izvršitvi tedanjega triletnega načrta. Prav tako so sprejeli sklep o desetletnem gospodarskem načrtu za elektrifikacijo in namakanje Madžarske. Vse načrte bo izdelala načrtna komisija.

rastlinske in živalske proizvodnje, iz organizacije kmetijske proizvodnje, kmetijskega računovodstva s kalkulacijami, statistike, kmetijskega združništva in politične ekonomije.

Posebnost pouka je še v tem, da se v zadnjem letniku vrtnarskega oddelka loči pouk v dva odseka in sicer v proizvodno-zelenjadarski in v oblikovalni odsek. Slednji poudarja predvsem vrtno umetnost, oblikovanje krajine in ureditev javnih nasadov.

V šolo se sprejemajo dijaki in dijanke, ki so z uspehom dovršili sedemletko, tri odnosno štiri razrede gimnazije, ali pa nižjo kmetijsko šolo. Pred vstopom v šolo morajo napraviti izpit iz slovenščine, ruščine in matematike.

Šola je povezana z internatom, v katerem je preskrbljeno udobno bivanje. Gojenci višjih letnikov stanujejo po dva v eni sobici; v ostalih internatskih sobah pa so razmeščeni po štiri ali največ šest gojencev skupaj. Vzdrževalnina v internatu znaša mesečno 450 dinarjev. Marljivim in siromašnim gojencem pa podeljuje predsedstvo vlade LRS in tudi ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo štipendije, ki omogočajo takim učencem nadaljevanje študija.

Najboljšim gojencem je po dovršeni Srednji kmetijski šoli dana možnost vpisa na agronomsko fakulteto, t. j. na našo najvišjo kmetijsko šolo.

S poukom na šoli je tesno povezana še praksa. Gojenci sodelujejo pri vseh delih, ki jih vršijo znanstveni sadjarski, vinarski in vrtnarski inštituti, ki se nahajajo prav v neposredni bližini šole in imajo svoje potkusne parcele na mariborskem republiškem kmetijskem posestvu, ki tvori s Srednjo kmetijsko šolo sestavno celoto. Praktično delo je za vsakega gojenca obvezno in

DE GASPERIJEVA ITALIJA V OBRAMBO SPIJONA SFILIGOJA

Fašistični sodniki so obsodili slovenskega pisatelja D. Feigla odgovornega urednika »Soče« na 1 leto ječe

Trst, 23. maja. Goriško sodišče je dne 21. t. m. obsodilo odgovornega urednika goriškega tednika »Soče«, glasila Demokratske fronte goriških, beneških in kanalskih Slovencev, na eno leto zapora, 100.000 lir globe in 30.340 lir stroškov in oškodovine tožitelju odvjetniku Avgustu Sfiligoju, predstavniku tako imenovane Slovenske demokratske zveze v Gorici, ki je »Soče« tožila zaradi »obrekovanja« v članku izišlem 17. aprila t. l. pod naslovom »Vodstvo Slovenske demokratske zveze — špljonci, v katerem so bile iznesene ugotovitve sodne razprave v Ljubljani proti špijonu Bitencu in njegovim pajdašem.

Tožitelj Sfiligoj je vložil tožbo točno 30 dni pred dnevom, ko se je razprava vršila (21. t. m.), sodišče pa je prav na trideseti dan odredilo razpravo samo. Toženi odgovorni urednik »Soče« tovariš Damir Feigl, znani slovenski pisatelj, je prejel povabilo za razpravo samo tri dni prej, t. j. 18. t. m. Razprava pa se je vršila »per direttissimas«, t. j. po nujnem postopku. Zato je na razpravi 21. t. m. odvjetnik dr. Birsca opravičeno zaprosil, da se razprava preloži, tako da bi imel vsaj možnost kazenske ovadbo prečitati in proučiti ter ugotoviti, kdo prav za prav toži. Sodišče pa je seveda predlog obrambe zavrnilo ter odredilo, da se razprava nadaljuje istega dne ob 16 in zavrnitev utemeljuje z določbo člena 21. najnovejšega italijanskega zakona o tisku, ki je etopil v veljavo dne 8. februarja t. l., ki pravi, da je dolžnost sodnika, da obsodbo izreče v roku 30 dni od dneva, ko je bila zasebna tožba predložena sodišču. Na ta način je bila obtoženemu odgovornemu uredniku lista »Soče« tov. Feiglu odvzeta najosnovnejša možnost obrambe.

Vnema goriškega sodišča za čim hitrejšo obsodbo tov. Feigla pa se je pokazala tudi v dejstvu, da je šele v teku razprave sodišče sprejelo osnovo tožbe, ki je prvotno navajala, da je obto-

ženi prekršil člen 505., 2. odst., italijanskega kazenskega zakona, tako da je obtoženega tov. Feigla obdolžilo, da je prekršil člen zakona o tisku št. 47 od 8. februarja t. l., ki predvideva za podobne kršitve zaporno kazen od enega do šest let in denarno kazen, ki ne sme biti nižja od 100.000 lir, medtem ko kazenski zakonik predvideva ali zaporno ali denarno kazen, ki pa je obenem tudi mnogo nižja.

Obramba obtoženega je takoj predlagala, da se mu dovoli dokaz resnice o verodostojnosti članka, ki je pod obtožbo. Seveda bi bilo čudno, če sodišče tudi tega predloga obrambe ne bi zavrnilo. Poslužilo se je za to zavrnitev člena 5. zakona kraljevega namestništva od dne 24. septembra 1944 št. 288, ki v točki 8. določa, da more sodišče dovoliti dokaz resnice le v primeru, ako v to privoli tožitelj.

Kakor vidimo so gospodje sodniki današnje črne De Gasperijeve Italije, za katero smo vedno govorili, da se malo ali nič ne razlikuje od Mussolinijeve Italije, tako dobro in odlično izkoristili obstoječe zakonske predpise, da se je zgodilo, kakor mo zapisali: Obtoženemu slovenskemu pisatelju, ki ga je kakor vsakega zavednega Slovenca fašizem preganjal, je bila odvzeta najosnovnejša možnost, da bi se pred sodiščem branil. Vidimo torej, da se je vnovič zgodilo tisto, kar smo že tolikokrat povedali o vseh tako imenovanih »demokratskih zakonih«, ki v rokah nekaterih ljudi postanejo bolj fašistični od fašizma samega. Kajti celo pod fašizmom se je le redko kdaj zgodilo, da bi bila obtoženemu odvzeta redna obramba na način, kakor je bila odvzeta tov. Feiglu. Sodni postopek proti njemu dokazuje torej, da je De Gasperijeve Italija v tem pogledu tokrat celo presegla Mussolinijevo.

»Primorski dnevnik.«

STAVKE V ITALIJI SE NEPRESTANO SIRIJO

Nova italijanska vlada sestavljena po navodilih iz Washingtona

Na pritisk Wall Streeta skušajo italijanske oblasti preprečiti trgovino z državami vzhodne Evrope — Splošne protestne stavke proti policijskemu terorju nad stavkujočimi kmečkimi delavci

Rim, 23. maja. (Tanjug). De Gasperi je objavil naslednjo sestavo svoje nove vlade:

Predsednik vlade in začasni minister za italijansko Afriko Alcide De Gasperi (DC — demokristjanska stranka); prvi podpredsednik vlade in minister trgovinske mornarice Giuseppe Saragat (vodja desnih socialistov [PSLI]); drugi podpredsednik vlade in minister brez listnice Attilio Piccioni (DC); zunanji minister grof Carlo Sforza (republikanska stranka); notranji minister Mario Scelba (DC); minister za finance Ezio Vannoni (DC); proračunski minister Giuseppe Pella (DC); prosvetni minister Guido Gonella (DC); minister za kmetijstvo in gozdove Antonio Segni (DC); prometni minister Guido Corbellini (DC); minister za pošte in brozjav Raffaele Iervolino (DC); minister za delo Amintore Fanfani (DC); minister za zunanjo trgovino Cesare Merzagora (DC); minister za javna dela Umberto Tupini (DC); pravosodni minister Giuseppe Grassi (liberalna stranka); minister za obrambo Randolfo Pacciardi (republikanska stranka); minister za industrijo in trgovino Ivan Matteo Lombardo (Socialistična zveza, sopotnica Saragatove stranke desnih socialistov); minister brez listnice in preds. kontrolnega organa za izvajanje Marshallovega načrta pomoči Roberto Tremelloni (Saragatova stranka desnih socialistov); minister brez listnice in član kontrolnega organa za izvajanje Marshallovega načrta Alberto Giovannini (liberalna stranka) in minister brez listnice Giovanni Porzio (neodvisna stranka).

»Unità« piše, da predstavlja nova De Gasperijeve vlada stober reakcije, ki je bila sestavljena v sporazumu med ZDA, Vatikanom ter konfederacijo italijanskih industrijcev.

Glavni resori v vladi — piše list — so v rokah zvestih hlapcev De Gasperija, medtem ko je De Gasperi pod ameriškim pritiskom izročil nekaj mest še Saragatovcem, pod britanskim pritiskom pa nekaj mest tudi republikancem in liberalcem.

Dne 31. maja se bo nova vlada predstavila parlamentu.

se opravlja dvakrat tedensko v popoldanskih urah.

Zivljenje mladincev na šoli je doela zanimivo in dnevno popolnoma izpolnjeno. Organizacija LMS na šoli je živahna in zelo aktivna. Letošnje leto delujejo najrazličnejše sekcije, v katerih se mladinci izživljajo na kulturno-prosvetnem polju. Dobro delujejo: dramatska skupina, pevski zbor, orkester in folklorna grupa. V novem šolskem letu bodo povečane vse možnosti za sleherno kulturno-prosvetno udejstvovanje, ker bo v najkrajšem času urejena velika kulturno-prosvetna dvorana, ki bo sprejela okrog 500 ljudi, a opremljena bo z lastnim odrom in kino-aparaturom za predvajanje vzgojnih in poučnih filmov. Organizirani so tudi marksistični krožki, v katerih se mladinci izražajoje in pridno študirajo marksistično-leninistično literaturo,

Franco obsodil na smrt 80 rodoljubov

Pariz, 23. maja. (Tanjug). Casopis »Mundo Obrero« objavlja članek z naslovom »Sodišče krvnika Franca ogroža življenje 80 španskih domoljubov«. V njem poziva predsednik enotne socialistične stranke Katalonije demokratski svet, naj prepreči fašističnim morilcem v Madridu, da bi uničili življenje 80 španskih rodoljubov, zaprtih v Barceloni.

Franco in Falanga, ki se naslanjata na svetoeno reakcijo, zlasti na ameriške imperialiste, sta prepričana, da je napočil ugodni trenutek za izvršitev novega velikega zločina. Teh 80 zaprtih domoljubov so obsodili za dejanja, ki jih niso zagrešili, ker so bili v tistem času bodisi v zaporih ali pa v tujini.

Ali smo pravilno zaposlili trgovske kadre, ki so prišli iz tečajev

Naša nova socialistična trgovina zahteva mnogo kadrov, a predvsem ljudi, ki bodo razumeli vsebino naše nove trgovske dejavnosti. Posebno s pričelkom trgovanja po vezanih cenah se je potreba po novih kadrih močno povečala. Naši oblastveni organi so potrebo po trgovskih kadrih že vnaprej predvideli. Ministrstvo trgovine in preskrbe je vložilo mnogo truda v organizacijo tečajev za trgovske kadre, ki so se vršili v najrazličnejših krajih republike. Uspeh tega dela je posebno viden sedaj, ko se končujejo posamezni tečaji in dobivajo naša trgovska podjetja nov dotok mladih kadrov, ki so dobili na tečajih teoretično znanje in se bodo sedaj v velikem veseljem in volji lotili dela v različnih in pri organizaciji trgovskega poslovanja. Največ teh kadrov so dobile različne kmetijske zadrage, kar je razumljivo, ker nam tu trgovskega kadra najbolj primanjkuje.

Ko se ti mladi ljudje vključujejo v praktično delo, pa se moramo ozreti na nekatere napake, ki so se doslej že pokazale in ki so odraz stare miselnosti.

Prva napaka, sicer ne posebno znana, se je pokazala pri namestitvi teh novih kadrov. Okrajne poslovne zveze niso znale povsod teh kadrov pravilno razmestiti, odnosno jih takoj zaposliti. Tako je n. pr. v okraju Jesenice 14 tečajnikov moralo nekaj časa čakati, da jih je okrajna poslovna zveza končno dodelila zadrugam. Nekateri tečajniki so se polni volje do dela kar sami brez namestitve lotili dela v zadrugah. Nekateri zadrugi pa niso razumeli, da dobe s tečajniki dragoceno pomoč. Tako je neka tečajnica bila 14 dni zaposlena v zadrugi Bečunje. Ker ji zadruga ni hotela preskrbeti hrane in stanovanja, se je morala voziti vsak dan v Jesenice, prehoditi dve uri peš in biti opoldne brez kosila. Kljub njeni vztrajnosti pa jo je poslovodja odlovil, češ da je ne potrebuje. Ravnanje poslovodje bo razumljivo, če povemo, da je poslovodja te zadruge bivši trgovec, v njegovi hiši je pisarna in prodajalna zadrugi. Njemu pa ni bilo prav, da bi imeli v zadrugi tovaršiča, ki bi bolj poznala vsebino naše nove trgovine kot on.

Čeprav je tečajnico odslovil pod pretvezo, da ni dovolj dela, pa je čez nekaj dni namestil v prodajalni za vezano trgovino hčerko nekega bivšega krajevnega trgovca.

Takih primerov, kjer niso prav razumeli važnosti namestitve novih kadrov, pa bi lahko našli še več. V nekaterih zadrugah so jih sicer sprejeli, toda niso jim dali možnosti, da bi svoje teoretično znanje tudi praktično razvili. To je prišlo posebno do izraza tam, kjer so v upravnih odborih zadrug ljudje starega kova, zlasti nekdanji trgovci, ki seveda ne zaupajo sposobnostim teh novih kadrov, a dejansko se jih boje, ker vedo, da jih bodo prerasli, ker obvladajo teoretično osnovo naše nove trgovine. Značilen primer takšnega neodgovornega odnosa do absolventov trgovskega tečaja je pokazala kmetijska zadruga Cirkulane v Halozah. O tem smo večkrat objavili pismo tovaršiča, ki je bila iz tečaja poslana v to zadrugo. Iz pisma vidimo, kakšen odnos imajo nekateri do naših novih kadrov. Pismo pa tudi kaže, kakaj tak odnos. Poslovodja zadrugi je nekdanji trgovec, ki je sicer prepuстил svojo trgovino zadrugi, a ni se mogel znebiti stare miselnosti. Knjigovodja je nekdanji župan, ki prev tako ne more razumeti, da je naša nova trgovina nekaj povsem novega. Tako so se zbrali v tej zadrugi nekdanji vaški veljaki, katerim seveda ni prav, da bo prevzela mesto poslovodilne tovaršiča, ki bo znala postaviti trgovino na socialistična načela.

To je nekaj primerov, ki govore o napakah pri namestitvi teh novih kadrov. V mnogih zadrugah so novi kadri že prišli za delo in tudi pokazali prve uspehe. Kmetijske zadrage morajo nuditi tem novim kadrom seveda tudi svojo pomoč, da bodo svoje teoretično znanje izpopolnili s praktičnim delom. Zavedati se moramo, da nam bodo prav ti kadri v največji pomoči pri razvijanju socialistične trgovine, prav tako pa nam bodo največja pomoč pri razbijanju stare miselnosti, ki ponekod zavira poslovanje posameznih zadrug, da ne dosegajo še večjih uspehov.

TRGOVINE OKRAJNIM ZADRUŽNIM ZVEZ NAJ POSVEČAJO VEČ PAŽNJE PRI RAZDELITVI BLAGA

Pri razširjanju in zboljševanju naše trgovske mreže imajo svoje posebno mesto tudi prodajalne okrajnih zadrugnih zvez. Zamišljene so bile tako, da bo v njih predvsem izbor tistega blaga, ki ga se nimamo v dovoljni količini in ga je tudi nesmiselno deliti na vrsto trgovin. Vzemimo za primer manjše kmetijske stroje ali orodje. Na vse zadrage jih je nemogoče razdeliti, ker bi jih samo nekateri dobile. Tako kot s stroji in z orodjem je tudi z drugimi izdelki, ki jih sicer ne ni dovolj, a so vendarle v manjši meri na razpolago. Bolje je zato, da jih prodaja posebna trgovina okrajne zadrugne zveze, ker bodo kmetje v njej lahko izbrali sobi ustrezajoči predmet.

Kmetje imajo tu in tam opravke na sosednjem okraju in se ob taki priliki zanimajo v tej trgovini, kaj ima novega. Zato bo tudi ta trgovina lepo urejena in skrbno opremljena. Služila bo obenem za vzgled ostalim zadrugnim prodajalnam zlede dobre izbora in kulturne potrebe.

Ni pa prav, da okrajna zadruga zveza pri ustanavljanju svoje trgovine odtegne zadrugam najboljša blago in jih tudi prikrajšuje v izbiri tistega blaga, ki ga je dovolj na razpolago. Zadrugam moramo nuditi čim več je mogoče in skrbeti zanje, da bodo dobro založene, zlasti če se same še ne znajdejo pri naročanju blaga. Dogaja pa se že, da imajo okrajne zadrugne trgovine bogat izbor najboljšega in najlepšega blaga, zadruga na njihovem področju pa so domala prazne ali pa imajo majhno zalogo slabšega blaga.

Tako je v Dravogradu. Trgovina okrajne zadrugne zveze ima n. pr. 30 ducatov sukance, večje količine lahkega poletnega blaga za ženske obleke in drugo boljše tekstilno blago, mnoge zadrugi pa so brez tega. Zato prihajajo kmetje tu po 30 km daleč, da si lahko kupijo sukance in še marsikaj, česar v domači zadrugi zmanj iščejo. Podobno je v Ilirski Bistrici, kjer prav tako streme, kakor bi čim boljše založili okrajno zadrugno trgovino ob istočasnem pomankanju blaga v zadrugah.

in se od nje odvrtačo, namesto da bi se je vse tesneje oklenili. Okrajne zadrugne zveze, ki tako in podobno greše, bodo slabo opravljale svoje naloge, ki se v glavnem kažejo v pomoči in usmerjanju dela svojih zadrug.

Po okrajih formirajo brigade, ki bodo odšle na avto-cesto Beograd — Zagreb

V Novi Gorici se formira mladinska brigada, ki bo konec tega meseca odšla s prvo grupo druge izmene gradit avto-cesto Beograd—Zagreb. Seestavljen je že komandant kadra. Za komandanta brigade je imenovan dvakratni udarnik Drago Juvanovič iz Brd, ki je na raznih mladinskih akcijah opravil 11 mesecev prostovoljnega dela.

Brigado bo sestavljala mladina goriškega in tolimskega okraja in bo štela več kot 250 brigadirjev. Poleg kmetijske mladine se je v tolimskem in goriškem okraju javilo še 112 tečajnikov trgovske stroke, ki bodo te dni polagali izpit trimesečnega tečaja v Šempetru pri Gorici. Prav tako se je javila večina tečajnikov trgovskega tečaja iz Volč pri Tolminu. Zbor brigade bo 24. t. m. Do svojega odhoda bodo brigadirji novoustanovljene brigade pomagali v Novi Gorici.

Konec maja odide na avtocesto mladinska delovna brigada iz Maribora. Brigada bo štela 250 mladincev iz okrajev Maribor-mesto, Maribor-okolica in Radgona. Stab brigade je že formiran in organizira priprave za odhod. Pri mobilizaciji mladine za gradnjo ceste se je posebno izkazala mladina iz okraja Maribor-okolica, ki ima do sedaj že 110 prijavitelcov. Število prijaviteljev še ni dokončno, ker se javljajo še vedno novi mladinci.

Mladina okraja Maribor-okolica tekmuje v zvišanju števila prijaviteljev ter se s tem pripravlja na okrajno mladinsko konferenco, ki bo 23. maja. V Maribor-mestu je dosegel prijaviteljev 48 mladincev, v Radgoni pa 40. Mnogi mladinci iz teh dveh okrajev bi radi sodelovali v delovni akciji, pa jim važna mesta v produkciji tega ne dopuščajo.

Priloge za »Teden matere in otroka« na Goriškem

Nova Gorica, 23. maja. Na Goriškem se pripravljajo na Teden matere in otroka. V Ajdovščini bodo odprli v Teden dom igre in dela, otroško igrišče in sejmišče. Podjetja bodo izdelala opremo in igrače. Tri dijakinje iz gimnazije so se že javile za prostovoljno delo v domu. Tudi v Solkanu in Kanalu se pripravljajo na ustanovitev doma igre in dela, otroškega igrišča in materinske posvetovalnice. V Anhofem vodi priprave za te ustanove sindikalna podružnica tovarne sporazumno z AFŽ in odborom za izvedbo Teden matere in otroka.

V Teden bo v okraju gostovala potujoča higienska razstava in obenem bodo predvajali vzgojni film o higieni, vzgoji in zaščiti otroka. Poleg tega bodo še posebna zdravniška predavanja.

Junija se vrne drugi transporti izseljencev iz Westfalije

V začetku junija se bo vrnil v domovino iz Westfalije drugi transport, ki šteje 247 izseljencev. Večina povratnikov je iz Slovenije. Med vračajočimi se izseljenci je 85 strokovnih delavcev, od teh je 54 rudarjev, drugi so pa ključavnice, pristavniški delavci itd. Transport bo prišel v domovino pred Jesenic, od koder bodo odšli v bazo v Kamniku, nato pa jih bodo po potrebi in željah poslali v posamezne kraje.

Kongres Zveze borcev Bosne in Hercegovine bo 30. maja

Iniciativni odbor Zveze borcev narodnosvobodilne vojne Bosne in Hercegovine je odločil, da bo kongres Zveze borcev narodnosvobodilne vojne Bosne in Hercegovine 30. maja v Sarajevu. Okrajni in mestni odbori se pripravljajo, da bodo odposlali deležnike na kongres.

Ustanovitev odbora Slovan. komiteja Hrvatske v Splitu

Split, 22. maja (Tanjug). — V Splitu je bila ustanovljena skupščina odbora Slovan. komiteja Hrvatske, ki so se udeležili poleg velikega števila prebivalcev predsednik Veselovskega komiteja generalmajor Božidar Maslarič in sekretar Igor Nikolajevič Medvedev ter sekretar Slovan. komiteja Hrvatske Dinko Foretič.

Dinko Foretič je govoril o pomenu ustanovitve Veselovskega komiteja, Igor Medvedev o ciljih Slovan. komiteja, Božidar Maslarič pa je poudaril, da se morajo naši narodi po vojni boriti za mir in zmago ljudske demokracije po vsem svetu.

Skupščina je izvolila odbor Slovan. komiteja v Splitu s predsednikom Franom Boričem. Na koncu so sprejeli resolucijo, s katero protestirajo proti streljanju rodoljubov v Grčiji in poslali pozdravne brzojavke maršalu Titu, Veselovskemu komiteju in Slovan. komiteju Jugoslavije.

KRATKE GOSPODARSKE VESTI IZ VSE DRŽAVE

V VOJVODINI SO V ENEM SAMEM TEDNU PRIPRAVILI 99.000 m³ DRV, 70.000 m³ industrijskega lesa in 6100 železniških prafov. Ves ta les so pripravili v tednu za izvoz lesa, ko so množično organizacije pomagale gozdničnim upravam pri delu v gozdovih in prevažanju lesa.

V VOJVODINI SE VEDNO BOLJ ŠIRI UMNO OBDELAVANJE ZEMLJE. Akcija za obdelovanje zemlje po naprednih agrotehničnih načinih je zavzela že širši obseg. Zdaj že 4500 kmetov umno obdeluje zemljo kakor so se obvezali. Nedavno so imeli napredni pridelovalci posvetovanje. Zbralo se jih je 300 iz vseh vojudinskih okrajev. Posvetovanje je pokazalo, da so položeni trdni temelji za nadaljnje načrtno delo, tako da bo dobil vsak za večji donos množični značaj.

V DELNICAH OBNAVLJAJO VELIKO OPEKARNO. Nedavno so začeli obnavljati krožno peč, ki bo tako velika, da bo dajala po 45.000 zidakov. V vasi Vode pri Gerovem so pa v začetku meseca končali graditev opekarnice, ki bo zdaj začela obratovati. Zmogljivost peči bo znašala 20.000 opek.

ELEKTRIFIKACIJA DALMATINSKIH VASI NAPREDUJE. Električno omrežje se šee dalje bolj širi po vseh. Pridključujejo ga na daljnovode večjih elektrarn, gradijo pa tudi manjše krajevne elektrarne. Prebivalstvo kaže veliko zanimanje za elektrifikacijo in zelo podpira delo. Na otoku Korčuli je 150 posestev prispevalo 300.000 dn za uvedbo električne razsvetljave. Električno razsvetljavo je dobilo več vasi tudi v dubrovniškem, šibenškem in sinjskem okraju. Kmalu bo dograjena elektrarna v Janjini na polotoku Pelješcu.

OB NOVI PROGI KUČEVO—BRODICA SO RUDNIKI ZLATA. Ob tej progji, ki jo gradi ljudska mladina Srbije, so vzdolž reke Pelca številne vasi, kjer se prebivalstvo poveča predvsem živinorej. V reki pa je zlatonosni pesek in ob nji je imel Aleksander Karagjorgje manjše rudniške zlata. Eden izmed teh rudnikov je bil tik pred vojno v lasti francoske delniške družbe. V njem so na mesec pridobili nad 60 kg zlata, delavce so pa plačevali po 16 dn na dan. Po osvoboditvi si je prebivalstvo zelo prizadevalo, da je obnovilo podrti in požgane rudniške naprave in druga poslopja. Zgradili so tudi 4 osnovne šole in začeli zidati gimnazijo. Zdalejo se tri šole. Ljudske oblasti posvečajo več pozornost napredku živinoreje in drugim kmetijskim panogam. Nova železnica pa bo pripomogla, da se bo gospodarsko življenje vzdolž vse doline kmalu v polni meri razvilo.

AVTOMOBILSKA CESTA ZAGREB—BEOGRAD SOLA ZA KVALIFICIRANE DELAVCE. Letos bodo priredili 18 tečajev, ki jih bo obiskovalo 1830 mladincev. Usposobljeni bodo za polkvalificirane delavce, lahko se pa bodo še nadalje izpopolnjevali. Ob koncu sezone bodo priredili posebne tečaje za kvalificirane delavce.

VEČ MILJONOV SO PRIHRANILI V ENI SAMI TOVARNI. V vojudinski oljarni »Domača« so v prvem letošnjem četrtletju dosegli z bolj racionalnim uporabljanjem surovin 4.505.000 din. Porabili so mnogo manj surovin kakor določajo norme. Izpolnili so tudi delovni proces, tako da izdelajo precej več olja. Mladinarji oddajajo odpadke, ki jih prej niso uporabljali. S tem so prihranili 652.528 dinarjev.

ZGRADITEV MANJSIH JADRANSKIH PRISTANIŠČ. Za večino Dalmacije ima obalna plošča mnogo večji pomen od vseh drugih prometnih panog. Tudi ribištvo se bo lahko mnogo bolj razvilo, če bodo dobili prometne zveze številni manjši kraji. To zlasti velja za otoke. Zato je bilo že lani sklenjeno, da bodo zgradili, odnosno obnovili več manjših pristanišč. V več krajih že poglabljajo morsko dno v pristaniščih. Pristanišča pa bodo morali povezati še z zaledjem s primernimi cestami.

DOBER ODKUP OLJA IN VINA V DUBROVNIŠKEM OKRAJU. Med vsem blagom, ki ga prodajajo kmetje po vezanih cenah, je najboljši odkup olja. Do 5. maja so kmetje prodali nad 125.000 litrov olja in precej presegli odkupni nart. Uspešno se pa razvija tudi trgovina z vinom, ki so ga samo v tem okraju prodali po vezanih cenah 203.219 litrov.

ZA DOMAČO IZDELAVO MLEČNEGA SLADKORJA. V Pagu imajo veliko sirarno, kjer predelujejo ovej mleko v sir in skuto. Doslej niso uporabljali sirotke, ki je ostekala v kanal. Nedavno so začeli delati poskuse za pridobivanje mlečnega sladkorja iz sirotke. Naša država urvača velike količine mlečnega sladkorja za izdelovanje zdravil. Računajo, da bi v Pagu lahko pridobili na leto pet vagonov mlečnega sladkorja.

Špekulanti Demšar Minka ter Leo, Ivan in Vaso Samec obsojeni

Ljubljana, 23. maja. Danes so bili pred okrajnim ljudskim sodiščem obsojeni lastnica galanterijske trgovine na Sv. Petra cesti Demšar Minka ter solastniki trgovskega podjetja na Meštem trgu, Samec Leo, Samec Ivan in Samec Vaso.

Obtoženci so sabotirali uredbe, ki jih je izdala ljudska oblast, da bi izboljšala preskrbo z raznovrstnim blagom. Prikirivali in odtegovali so prodaji velike množine zelo iskanih predmetov množične potrošnje, kakor rezila za britje, šivanke vseh vrst, bučice, gumbe, stiskače, sukance, elastiko, trakove, škarje, najfinije otroške nogavice, »beba« otroške volnene majčke, volneno moško in žensko perilo, ženske pasove, šivalno svilo itd. Vse to blago so imeli obtoženci v skladiščih, v trgovini pa le majhno količino samo nekaterih predmetov in še to prikrito v raznih predelih. Te predmete so dobivale samo nekatere »stare« zaupne stranke, druge pa so odpravljali z izgovorom, da blaga nimajo na zalogi.

Trgovina Demšar Minke je bila zalozena največ s praznimi škatlami. V skladišču in stanovanju pa so pri preiskavi našli raznega blaga, v vrednosti preko 2.000.000 din. Tudi Samecvi so imeli v skladišču velike količine galanterijskega blaga, med drugim 45.000 ročnih in strojnih igel, 800 parov moških gamaš, 100 dežnikov, 5.500 vreteno šivalne svile, na tisoče zavrtikov britvic, na stotine ženskih steznikov, mnogo krep-papirja itd.

Na razpravi so obtoženci zanikali vsako krivdo, češ da niso odtegovali potrošnikom blaga, ter da je bil vsakdo, ki je povpraševal po teh predmetih, tudi postrežen. Hkrati pa je Demšarjeva sama priznala, da je vedela, kako ljudje iščejo te predmete in da so blago, ki so ga dali potrošnikom v izlozbo na vprod, v pol ure razprodali. Samec Ivo je imel pred revizijo dneвно le za 15 do —20.000 din prometa, nato pa, ko je dal blago v promet do 100.000 din.

Nato so številne priče izpovedale, da so v letu 1945, 1946 in 1947 nešteterkrat iskale razno blago, tako pri Demšarjevi, kakor pri Samcu, vendar niso nikoli ničesar dobile, češ da so osebni znanci dobivali vse, kar so potrebovali.

Tesno v povezavi z obtoženci so bile tudi njihove prodajalke, pri Demšarjevi Blatnik Kristina, Gale Slava in Kumelj Živka, pri Samcu pa Grašič Milena, ki so na razpravi kljub izjavam prič in drugemu dokaznemu materialu vztrajno

zatrjevale, da so postregle vsakega cloveka, ki je prišel v trgovino.

Krivda vseh obtožencev je bila nedvomno dokazana, kljub temu sta zagovornika obtožencev dr. Stanovnik Ivan in dr. Grosman Vladimir hotela na vsak način dokazati, ga ravnanje obtožencev ni nobeno prikrivanje in špekulacija, ampak le »nepravilno poslovanje«. Dr. Stanovnik je celo trdil, da je Demšarjeva redno in vestno vodila svojo obrt, ter da so »nepravilnosti« v trgovini zakrivila prodajalca.

Sodišče je obsodilo Demšar Minko in Samec Leopolda na 2 in pol leta odvzema prostosti s prisilnim delom, Samec Ivana na 18 mesecev odvzema prostosti s prisilnim delom, Samec Vaso pa na 1 leto odvzema prostosti s prisilnim delom. Vse obtožence tudi na prepoved opravljanja obrti za dobo treh let in na zaplembo vsega premoženja.

Sodba tatov na pošti v Beogradu

Beograd, 21. maja (Tanjug). Okrožno ljudsko sodišče za mesto Beograd je izreklo sodbo proti skupini poštnih uslužbencev pošte št. 2 v Beogradu. Tatunska družina z Dragomirjem Simonovićem na čelu je nadaljevala z zločini iz prodvojnega in vojnega časa in zagrešila v državnem aparatu vrsto zločinskih dejanj. Vsi obtoženci so po naprej pripravljem načrtu iz poštnih pošiljk kradli razno blago in tujo valuto in ukradene stvari prodajali na črni borzi. Obsojeni Dragomir Simonović, Stevan Milaković, Djuro Dreislinger in Hrvoje Mrzak so od osvojitve do aretacije tudi črnoboržanski iz živili, tekstilijami in drugimi predmeti še le potrošnje.

Dragomir Simonović in Stevan Milaković sta bila obsojena na smrtno kazen z ustrelitvijo in trajno izgubo državljanških pravic, ostalih sedem obtožencev pa od 20 do 10 let odvzema prostosti in na prisilno delo ter izgubo državljanških pravic.

Sodišče je izreklo sodbo, upoštevajoč dejstvo, da so obojenci kot državni uslužbenci zlorabljali zaupanje ljudstva, da bi izpodkopavali ugled mednarodnega poštnega prometa naše države, da so prikrajšali velikanske gnotno škodo prebivalstvu, da so izpodkopavali stabilizacijo našega dinarja in ovinjali konsolidacijo gospodarskih razmer v državi.

Poročila iz naših krajev NOVI ZADRUŽNI DOMOVI SO SREDIŠČE VASI

Nova Gorica, 23. maja. Nova zadruga domova v Dolu-Predmeji nad Ajdovščino in Medani v Brdih sta postala gospodarsko, politično in kulturno središče vasi.

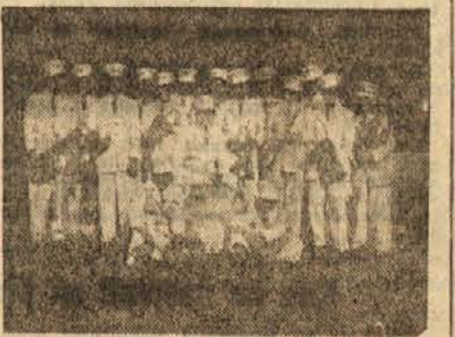
V Dolu-Predmeji se vaščani vsako nedeljo zberejo v zadrugnem domu, kjer na množičnem sestanku ali na zboru volivcev pretresajo važna vaska vprašanja. Šoleki otroci so imeli v dvorani že več kulturnih prireditev, nastopili pa so že tudi dijaki gimnazije iz Ajdovščine. Odkar ima vas zadrugni dom je postala vedno bolj privlačna tudi za turiste. V zadrugnem domu se že lepo razvija trgovina in gostinski obrat, nameravajo pa

odpreti tudi mlekarški obrat in mizarstvo delavnico. Za notranjo opremo prostorov so v zadnjem času prostovoljno izkopal še 200 kub. metrov gramoz. Kamion, ki jim ga je podaril Okrajni odbor OF kot najboljšemu gradilišču, uporabljajo za potrebe kmetijske zadrugi in za prevoz materiala za obnovu vasi.

Tudi zadrugni dom v Medani se razvija. K velikim kulturnim dvoranam so pričeli graditi prizidke z gospodarskimi prostori, tako da bo zadrugni dom velika trokrilna zgrada. V kulturni dvorani so imeli že več prireditev in vaških sestankov. Tudi Tolminci so že zaprosili za gostovanje v njihovi dvorani.

Eno leto godbe gradbenih delavcev

Maribor, 22. maja. Na pobudo gradbenih delavcev v Mariboru so v letu

1946 sindikalne podružnice z zaslužkom prostovoljnega dela kupile instrumente za godbo na pihala. Godbeniki so sami mladinci, gradbeni delavci, po večini člani sindikalne podružnice »Konstruktor«. Zasluge za godbo ima tudi uprava podjetja, ki ji je dala prostore za pouk. Mladince je

poučeval tov. Kojetnik Rudolf, godbenik Narodnega gledališča v Mariboru. Mladi godbeniki so prvič nastopili po 3 mesecih. Do sedaj so se naučili 38 skladb, koračnic, polk. pesmi in 3 himne. Nastopili so vsega skupaj tridesetkrat po raznih sindikalnih podružnicah. Letos hodijo tudi na gradbišča zadrugnih domov, kjer sodelujejo z godbo in s prostovoljnimi delom. Doslej so izvršili že 2288 prostovoljnih ur. G. M.

Proslava obletnice smrti narodnega heroja T. Tomšiča

St. Peter na Krasu, 23. maja. V Mladinskem domu, ki nosi ime narodnega heroja Toneta Tomšiča, so priredili gojenci ob 6. obletnici njegove smrti proslavo, ki so se udeležili predstavniki množičnih organizacij in šolski vzgojitelji. Pionirka Ivanka je govorila o borbi heroja Toneta Tomšiča, nato pa so zapeli žalostniko žrtvam in deklarirali nekaj pesmi. Ob zaključku so pionirji obljubili, da bodo nadaljevali pot Toneta Tomšiča z vztrajnim učenjem in boju za izvedbo petletke. Z. S.

BESEDA NAŠIH BRALCEV:

Čuden odnos MLO Novo mesto do ljudi

Novo mesto, 23. maja. Alojzij More iz Novega mesta, Križetiška ulica 6, je jeseni leta 1945, dobil od MLO Novo mesto v najem kos vrta v Arkarjevi ulici. Vrt je primerno uredil in postavil leseno ograjo, ki ga je veljala poldrug tisočak. Lani se je večkrat zgledal na MLO, da bi jim poravnal najemnino, a so mu dejali, da se nič ne mudi in da bo že plačal takrat, ko bo čas zato. Letos je tudi navozil na vrt gnojila, tedaj pa se je pojavil nek drug tovarš, ki je dejal, da je on najemnik tega vrta. More so je seveda takoj oglašil na

MLO, kjer mu je predsednik ponovno zadržal, da so dali vrt v najem njemu in torej nikomur drugemu. Sedaj bi bila zadeva rešena, toda zopet se je oglašil drugi najemnik, ki se je izkazal celo s potrdilom MLO, na katerem je podpis predsednika. Ko je More s tem potrdilom še enkrat vprašal pri predsedniku MLO, kako je s to stvarjo, mu je ta sicer moral priznati, da je MLO dal vrt v najem drugemu, toda sam ni vedel, kaj je podpisal. Pri tem je še svetoval Moretu, naj se z drugim najemnikom sam pomeni.

Zadeva je na videz malenkostna, v svoji malenkosti pa vendarle dokazuje nepravilen odnos do državljanov, prav tako pa trudi dokazuje, da MLO Novo mesto nima pregleda, komu je dal kako zemljišče v najem. K.

FIZKULTURA

Enotnost : Dinamo 1:0 (0:0)

Ljubljana, 23. maja. Zadnje kolo drž. nogometnega prvenstva II. zvezne lige je prineslo slovenskemu predstavniku prvo zmago na domačih tleh.

Enotnost : Dinamo 1:0 (0:0)

Pred približno 3500 gledalci je bila danes odigrana zanimiva prvenstvena tekma med domačo Enotnostjo in Dinamom iz Pančeva. Enotnost se je za to tekmo temeljito pripravila in nastopila v svoji trenutno najmočnejši postavi. Fantje so se dobro zavedali, da bi njihov eventualni poraz in zmaga Tekstilca nad Mornarjem spravila slovenskega

predstavnik v nevaren položaj na lestvici.

Dinamo: Feher, Džišina, Jovanič, Čičak L., Radenov, Čičak II., Davidov, Veikič, Dvornič, Grujič, Džordžević
Enotnost: dr. Lindtner, Dekleva, Pelicon, Lesjak, Žigon, Repotočnik, Hušarin, Bosina, Kroupa, Keržan, Hacler.

II. zvezna liga:

Sloga : Budućnost 1:0.
Železničar : Metalac 3:0.
Rabotnički : Kvarner 1:1.
Mornar : Tekstilac 0:0.

Turnir SFA »Litostroja«

Zmagovalci: v odbojki »Litostroja«, v namiznem tenisu in nogometu: FD Maks Perc.

Ljubljana, 23. maja. Danes je SFA Litostroj priredil v dvorani in na igriščih FD Perc Maks pokalni turnir v odbojki, namiznem tenisu in nogometu. Po otvoritvenem govoru, ki ga je imel direktor Titovih zavodov Litostroja, se je pričelo tekmovanje.

Odbojkaši SFA Litostroja so nastopili proti FD Duplici in zasluženo zmagali z rezultatom 2:0. Nadaljnje tekmovanje v odbojki je dalo naslednje rezultate: SFA Litostroj : FD Perc Maks 2:0, FD Duplica : FD Perc Maks 2:1.

Zmagovalec turnirja v odbojki je SFA Litostroj.

V namizno teniškem tekmovanju moških ekip je FD Perc Maks premagal Domžale s 5:1, SFA Litostroja : FD Duplica 5:0. V odličnem srečanju je FD Perc Maks v postavi Godnjavec, Gale, Rožanc premagal SFA Litostroj z rezultatom 5:3.

Med posamezniki je Rakun (SFA Litostroj) v finalu premagal Godnjavca (FD Perc Maks) s 17:20, 24:22, 21:19 in s tem osvojil prvo mesto pred Godnjavcem, Galetom in Rožancem (vsi FD Perc Maks).

V prvi nogometni tekmi med Domžalami in FD Perc Maksom je po lepi

in zanimivi igri zmagalo društvo iz Most z rezultatom 2:1. Druga tekma med SFA Litostroj in FD Duplico se je po efektivni igri SFA Litostroja končala 6:0 v korist Titovih zavodov. S tem je bil dopoldanski del tekmovanja končan. Popoldne se je tekmovanje nadaljevalo v namiznem tenisu v parih, kjer so bili doseženi naslednji rezultati: FD Perc Maks : FD Domžale 2:0, SFA Litostroj : FD Duplica 2:0, FD Perc Maks : SFA Litostroj 2:0. S to zmago je FD Perc Maks osvojil prvo nagrado v parih.

V nadaljevanju nogometnega turnirja sta se sestala dopoldanska premagalca FD Domžale in FD Duplica. Tekma se je končala z 10:2 v korist Domžal.

Finalno srečanje FD Perc Maks s fizikulturnim aktivom Litostroj se je v regularnem času končalo neodločeno 1:1, v podaljškem pa 2:2. Zrebel je odločil FD Maks Perca za zmagovalca tekme in turnirja. Vendar neodločen rezultat igre ne odgovarja poteku, ker so bili igrači FD Perc Maks bolj borbeni in so pokazali tehnično dokaj dovršeno igro.

Po končanem tekmovanju so v dvorani FD Perc Maks razdelili nagrade.

Hajduk : Reprezentanca Brna 5:3

Praga, 23. maja. Včeraj je bila v Brnu pred 6000 gledalci nogometna tekma med Hajdukom (Split) in reprezentanco Brna. Zmagal je Hajduk z rezultatom 5:3 (4:0).

Za Hajduka so zabili gole Andrijašević 3 in Matošić ter Batinić po enega. Tekmo so odigrali v okviru sindikalnih slovesnosti mesta Brna. Hajduk je bil v vsem času igre v premoči. Zlasti v prvem polčasu je s svojo igro napravil zelo dober vtis.

Zmaga jugoslovanskih teniskih igralcev v Franciji

Pariz, 23. maja. Petega dne mednarodnega teniškega turnirja za prvenstvo Francije sta Mitić in Palada premagala v tretjem kolu svoja nasprotnika in se tako plasirala med 16 najboljšimi igralci za nadaljnje tekmovanje.

Mitić je premagal Noga (Monte Carlo) s 7:5, 6:1, 6:2, a Palada Safaja (Egipt) s 6:1, 7:5, 6:3.

V dublu sta Mitić in Palada premagala par Boleli-Jung s 6:2, 6:2, 6:5. Na turnirju sodelujeta tudi Amerikanec Patty in Drobny (CSR).

Sabljanje v Bukarešti

Bukarešta, 23. maja. V okviru balkansko-srednjeevropskih iger so bile večeraj sabljaške tekme v floretu med moškimi ekipami Madžarske, Jugoslavije, Češkoslovaške in Romunije.

Prvo mesto je osvojil Terevic s 6 zmagami, drugo Paloc (oba Madžarska) s 5, tretje Tudor (Rumunija) s 5, četrto Šruta (CSR) s 5, peto Marinescu (Rumunija) s 3, šesto Tretinjak (Jugoslavija) z 2 zmagama. Jugoslovani Mažuranić je na 8. mestu z eno zmago, Borbe so bile ostre, borili pa v glavnem izenačeni. Tretinjak je proti Madžaru Kerevicu, enemu najboljših evropskih igralcev, prišel v vodstvo z 2:0, v finalu pa je bil rezultat 4:4. Mažuranić je prišel s Turdorjem in Šrutom prav tako do rezultata 4:4.

Kopalna sezona na Mariborskem otoku

Maribor, 23. maja. Na Titov rojstni dan bo otvorjena kopalna sezona na Mariborskem otoku. Delovni Mariborčani in fizikulturniki so tega zelo veseli, ker bodo po delu lahko iskali zdravja, sonca in zraka na idiličnem Mariborskem otoku. Ljudska oblast je poskrbela za popravilo naprav in dovoznih poti. Razen tega so otok utrdili z valolomom, ki bo ščitil njegove bregove.

Priloge poljskih športnikov za balkansko-srednjeevropske igre

Varšava, 23. maja. Poljski športniki se marljivo pripravljajo na letošnje balkanske srednjeevropske igre. Zveza atletov je organizirala v Varšavi športno taborišče za rokoborce, v katerem vsak dan trenira pod vodstvom specialnega trenerja 12 najboljših rokoborcev.

Zveza poljskih telovadcev je organizirala v Katowicah telovadno tekmovalni, ki se ga je udeležilo 225 najboljših fizikulturnikov. Po tem tekmovalju so izbrali 22 najboljših telovadcev in telovadki, ki bodo trenirali od 20. maja dalje v posebnem športnem taborišču prav do odhoda v Budimpešto.

Določena je že tudi državna reprezentanca za kolearske tekmovalje, v kateri so najboljši vozači. Kolearski bodo pred odhodom v Budimpešto nekaj časa trenirali v športnem taborišču v Szečinu.

18 najboljših košarkarjev in 17 igralcev rokometna sistematično trenirajo svojih klubih pred odhodom v Sofijo in Budimpešto.

P jeka telovadna zveza se v sodelovanju z zvezo sindikatov pripravlja na udeležbo 1200 poljskih fizikulturnikov na XI. vesokoleski zlet v Pragi. Fizikulturniki se bodo dva tedna vadili v posebnem taborišču v Primorju.

Kdo bo nastopil na študentskih igrah v Zagrebu

Priprave na študentski fizikulturni praznik so na vseh univerzah naše države v polnem teku. Skrajni vsak dan odigrajo študenti to ali ono izbirno tekmo, ki naj dokončno odloči postavbo reprezentativnih moštev. Seveda se pri vsem tem dogajajo tudi prepriki, ki kažejo še nezadostno fizikulturno zavednost študentov. Vendar podjetni fizikulturni referenti premore vse težave.

Na listi nastopajočih ne najdemo samo imena športnikov srednje kakovosti, temveč tudi državne reprezentante in rekorde. Tako se bo beogradska univerza postavila s svojimi šahisti Gligoričem, Janoševićem in Markovićem, ki predstavljajo v študentski konkurenci nepromagljivo ekipo. Nadalje bodo Beograd dobro zastopala skoro kompletna moštva Crvene zvezde v nogometu, košarki in odbojki ter državni prvak v streljanju Tošić.

Zagrebska univerza ima zelo močne tekmovalce v svojih lahkostletih, saj so med njimi državni prvak v desetboju Marčević, tekmeča Butić, alibano tekmar rekordov v metu krogla Šarković, dolgoletni rekordar in še vrsta drugih. Med sabljašci bo nastopil tudi državni prvak Mažuranić. V teniški ekipi so med drugimi Valušnik, Brixl in juniorski državni prvak Petrovič. V košarki, odbojki, rokometu in nogometu bo zagrebska univerza nastopila s igralci »Mladost«. Sigurni zmagovalci so Zagrebčani v rokometu, ker se ta panoga sporta igra samo v Zagrebu.

Tudi naša ljubljanska univerza ima med posamezniki nekaj izgledov za prva mesta. Tako imamo vrsto dobrih lahkostletov: državni prvak na 800 m Oberšek, za 400 m Novak, za disk Miller, za skok v višino Špan in Spindler, za kroglo Koscec, za 1500 m Jovan, potem slovenska prvakinja v metu krogla Marinček Dana ter za 100 in 200 m in skok v daljino Sentjura Mira. V tenisu nas bo zastopal med drugimi slovenski prvak Razboršek, v namiznem tenisu sta med

najboljšimi brata Strojnika v šahu Šiška, Štokan in Lovčič. V sabljanju Peňgrov, Koriš, Poznik, Ročič in Berca, v streljanju Mihorček, Muriš, Šumak in drugi. Bolj šibka je ljubljanska univerza v košarki, odbojki in rokometu, dotim bo nogometno moštvo že kar resno lahko poseglo v borbo za drugo mesto. Vsa navedena moštva pridno vadijo pod strokovnim vodstvom posebnih trenerjev. Težave so z vsestranosnim peterbojem (kolesarjenje 30 km, tek 4000 m, plavanje 200 m, streljanje in rokoborba) ker na naši univerzi še ni tekmovalcev, ki bi bili uspešni v vseh petih disciplinah.

Univerze Skopja, Sarajeva in Cetinja pa bodo s svojimi študenti posebno v nogometu in streljanju prav gotovo dosegle dobra mesta.

Na teh študentskih igrah bo vsaka univerza predvidoma nastopila s 143 tekmovalci. Zmagovalci bodo prejeli lepe pokale ter drga spominska in praktična darila. Te velike igre od 27. do 30. maja v Zagrebu bodo prva večja študentska prireditve v novi Jugoslaviji in prva v zgodovini naših univerz.

Vremensko poročilo Hidrometeorološke službe

Stanje dne 23. maja: Na valovih hladne fronte, ki je dosegla srednjo Evropo, so se razvili novi barometriki minimumi, zaradi česar se je ustavilo nadaljnje napredovanje te fronte.

Včeraj popoldne so se razvile v Sloveniji precej močne krajevne plohe (v Novem mestu je padlo 10 mm dežja).

Vremenska napoved za ponedeljek 24. maja: Po večini jasno in toplo.

Vsak, kdor še ni igral

na srečko Državne razredne loterije, naj v 9. kolu poskusi svojo srečo!

Zrebanje I. razreda bo 7. junija t. l. Izžrebanih bo veliko število dobitkov in premija v skupni vrednosti 1.371.000 din. Srečke I. razreda so že v prodaji in jih dobite v naših prodajalnah in podprodajalcih. Oglasite se osebno ali pa pišite na naslov:

KOLEKTURA SREČKA ZA SLOVENIJO, LJUBLJANA, TAVČARJEVA 5.

Cena srečk: cela 200 din, polovična 100 din, četrtinka 50 din.

Slovenska narodna gledališča

DRAMA - LJUBLJANA

Ponedeljek, 24. ob 20: Lavrančev: »Za srečo tistih, ki so na morju«. Red Cotrtek.
Torek, 25. ob 20: Kozak: »Vida Grantova«. Red A.
Sreda, 26. ob 20: Linhart: »Zupanova Mica«. Smole: »Varh«. Red Sreda. Uprizoritve Akademije za igralno umetnost.
Četrtek, 27. ob 20: Kozak: »Vida Grantova«. Red C.
Sobota, 29. ob 20: Kozak: »Vida Grantova«. Red D.
Nedelja, 30. ob 16.30: Kranjec: »Pot do zločina«. Gostovanje v Postojni.
Torek, 25. ob 20: Miklar: »Mala balerina«. Red A.
Sreda, 26. ob 20: Beethoven: »Fidelio«. Red D. Gostovanje Valerije Heybalove.
Četrtek, 27. ob 20: Smetana: »Prodana nevesta«. Zaključena predstava za gimnazije izven Ljubljane.
Petek, 28. ob 20: Donizetti: »Don Pasquale«. Red B.
Sobota, 29. ob 20: Beethoven: »Fidelio«. Red E. Gostovanje Valerije Heybalove.

DRAMA - MARIBOR

Sreda, 26. maja ob 19: Simonov: »Rusko vprašanje«. Red LMSI.
Petek, 28. maja ob 15: Simonov: »Rusko vprašanje«. Red LMS-2.
Sobota, 29. maja ob 20: Goldoni: »Kremarica Mirandolina«. Gostovanje v Muraki Soboti.
Nedelja, 30. maja ob 15: Goldoni: »Kremarica Mirandolina«. Gostovanje v Muraki Soboti.

OPERA - MARIBOR

Torek, 25. maja ob 20: »Ero z omega sveta«. Gostovanje Jožeta Gostiča, prvaka zagrebske Opere. Izven.
Četrtek, 27. maja ob 20: Gotovac: »Ero z omega sveta«. Gostovanje Jožeta Gostiča, prvaka zagrebske Opere. Red C.
Sobota, 29. maja ob 20: Gounod: »Faust«. Gostovanje Tomislava Neralica, basista zagrebske Opere. Izven.
Nedelja, 30. maja ob 20: Puccini: »La Boheme«. Izven.

MALI OGLASI

PEKOVSKA STROJA, mešalnik in stroj za rezanje testa, z motorjem proda Kozorog-Gabršček, Tolmin, Prešernova 7. 181

KUPIM PRIKOLICO za motorno kolo v dobrem stanju. Kelo Stanislav, Slov. Bistrica 22. 663

PRODAM popolnoma zdravega jahalnega konja, starega 2 leti, kozaško pasme, s popolno jahalno opremo. Kelo Stanislav, Slov. Bistrica 22. 661

MOSKO KOLO, dobro ohranjeno prodam. Kelo Stanislav, Slov. Bistrica 22. 660

IZGUBIL sem koleško knjižico na ime Srebrniš Alojz, Solkan 275, katero razveljavljam. 47-5

PREKLIČUJEM veljavno izgubljeno osebno izkaznico na ime Furlan Bogomil, Smarne na Vipavskem št. 32. 68

RAZVELJAVLJAM ukradene dokumente, med njimi časosno osebno izkaznico in OF izkaznico - vse na ime Moškrič Jožefa, Zadvor 83, KLO Dobrunje-Sostre. 1884

IZGUBILA sem osebno izkaznico na ime Puntar Angela, roj. 27. V. 1916 Borovnica, izdana od Okrajnega OF odbora Vrhnika pri Ljubljani. Prolašam jo za neveljavno. 1883

RAZVELJAVLJAM potrošniško nakaznico za tekatil in obutev IR-1, z vsebino 148 točk, ter OF legitimacijo na ime Brusar Anton, Celje, Kersulnkova 1. 1882

PREKLIČUJEM koleško knjižico št. koleško 422746, osebno izkaznico št. 446, poziv za na nabor na ime Šubic Jože, Puštal št. 67, p. Skofja Loka. 1881

IZGUBIL sem 6. 5. na poti Ljubljana-Celje listino z OF, sindikalno, osebno legitimacijo na ime Zrna Tomo, delavec, Ljubljana 31, pošta Celje. Poštenega najdite-lja prosim, da isto vrne na naslov, v nasprotnem primeru dokumente razveljavljam. 483

KONCERTI

Koncertni večer slušateljev drž. konservatorija iz Zagreba do drvi ob 20. v Filharmoniji. Na sporedu so kantata in arije iz raznih najbolj znamenit oper, skladbe za violino solo in obsežno Schumanovo klavirsko delo Karneval. Spored izvajajo pevci Kunešva, Zumeč, Puntarič, violinst Klina in pianist Muraj. Na klavirju spremlja Došek. Slušatelj so iz kole profesorjevi: Quintzevo, Vrbančič, Humla in Stančič. Vstopnice Knjižarna muzikalij, Kongresni trg. 1867

RADIO

Ljubljana, Maribor in Slov. Primorje

DNEVNI SPORED ZA PONEDEJ. 24. V.

6.00 Vedar jutranji spored, vmes poročila, pregled dnevnega sporeda in jutranja telovadba - 7.00 Radijski kolektor, iz današnjih časopisov, objave - 7.10 Virtuozna klavirska skladba - 7.30 Napoved časa in poročila - 7.45 Poskoka narodna glasba - 12.30 Napoved časa in poročila - 12.45 Zabužna glasba, mali oglasi in objave - 13.00 V. d'Indy: Simfonija za orkester in klavir - 2. Claude Debussy: Zgubljeni sin - 13.30 Fizikulturni pregled - 13.35 Igra Mali orkester Radia Ljubljana p. v. A. Dermalija - 14.15 Samospeva poljska sopranistka Janja Hanžek, pri klavirju Marjan Lipovšek - 14.30 Napoved časa, poročila in objave večernega sporeda - 14.45 Na počelo žarigra Pino Maser, pri klavirju Bojan Adamič - 18.00 Vedre baletne melodije - 18.30 Gospodarsko predavanje - 18.45 Pojo zbor »Piatnicko« - 19.00 Radijski dnevnik - 19.10 Šarpar Kumar: Pihalni trio. Izvajajo: Slavko Korošec (flauta), J. Brezigar (klarineta), Fr. Zemva (saxofon) - 19.30 Napoved časa in poročila - 19.45 Zabužna glasba, mali oglasi in objave - 20.00 Šahovska ura - 20.15 Rhabaud: Nočna procesija - 20.30 Pojo Fantje na vasi - 21.00 Ob praznični Albanskega narodnega praznika - 21.20 Lahke večerni spored - 22.00 Prenos poročil Zvezne postaje Beograd - 22.15 Glasbena medijera - 22.30 Ruski lesja: Društva za kulturno sodelovanje Slovenije s SZ (22. lekcija) - 22.30 Nočni koncert violinista Giusta Capponea, pri klavirju Pavel Šivic.

KINO

LJUBLJANA, UNION: Sovjetska filmska pravljica »Čarobno zrno«, Obzornik 22.

MOSKVA: Sovjetski film »Marita«, tednik SLOGA: Francoski film »Potepuha in nebesni«, Obzornik. - Predstava v gornjih kinematografih ob 16.15, 18.15 in 20.15.

LETNI KINO TIVOLI: Sovjetski film »Sin polka«, tednik. - Predstava ob 20.

KODELEVO: Sovjetski film »Aloksander Parhomenko«, tednik. - Predstava ob 20.

SISKA: Češki film »Ukradena meja«, tednik. - Predstava ob 20.

MARIBOR, ESPLANADE: Češki film »Goli in sanje«, tednik.

GRAJSKI: Češki film »Dekle z Buskidov«, tednik.

CELJE, METROPOL: Sovjetski film »Gavrochet«, tednik.

DOM: Sovjetski film »Maksimova mladost«, tednik.

KAMNIK: Jugoslovanski dokumentarni film »Po poti IV. in V. ofenzive«, tednik.

PTUJ: Sovjetski kulturni film »Sovjetska Litva«, tednik.

Naše naročnike

obveščamo, da je mesečna naročnina za »LJUDSKO PRAVICO« naslednja:

Dnevna izdaja 45.— din
Samo nedeljska izdaja 14.— din
Samo ponedeljska izdaja 8.— din

Naročnike, ki plačujejo naročnino po pošti, prosimo, da na zadnji strani polonične navedejo, za kateri mesec pošiljajo naročnino, in točen naslov, na katerega dobivajo list.

Pri spremembi naslova naj napišejo svoj stari naslov, na katerega so prejimali list, ter novi naslov, na katerega žele dobivati list v bodoče.

Uprava »Ljudske pravice«

Ureja uredniški odbor. — Odgovorni urednik Dušan Bole — Naslov uredništva: Kopitarjeva 6 — Uprava: Kopitarjeva 2 — Telefon uredništva in uprave: 52-61 do 52-65 — Telefon naročninskega oddelka 30-30 — Telefon oglasnega oddelka 36-85, — Štev. ček. rač. 6-90601-0.

Naše naročnike,

ki so v zaostanku z naročnino, naprošamo, da to čimprej poravnajo drugače jim bomo list ustavili.

Uprava »Ljudske pravice«

POTREBUJEMO ZA TAKOJ:

5 sodarjev,
3 mlinarje za mletje kamna,
2 mizarja,
1 ključavničarja,
30 delavcev in 10 delavk

Hrana v industrijski menzi in skupno samsko stanovanje zagotovljeno.

Ponudbe na KEMIČNO TOVARNO, DOMŽALE

KMETIJSKA ZADRUGA MENGES

sprejme po možnosti s takojšnjim nastopom

verziranega šoferja

Plača po uredbi.

ELEKTRIČNA CESTNA ŽELEZNICA V LJUBLJANI

sprejme v službo najmanj

20 sprevednic

Reflektantje naj se javijo osebno na upravi ECZ v personalnem oddelku na Celovški cesti 164 (remiza), vsicer med 7.30 in 9. uro dopoldne, najkasneje do 31. maja 1948.

EKONOMIJA TOVARNE GUMIJEVIH IZDELKOV »SAVA« V HRAŠAH

potrebuje za takojšen nastop:

2 kmetijska delavca

vajena voženj s konji in oskrbovanja goveje živine,

3 kmetijske delavke

uporabne za vsa kmečka dela. Nastop čimprej.